

ЧАҚИРУВГА ҚАДАР БОШЛАНГИЧ ТАЙЁРГАРЛИК МАШҒУЛОТЛАРИДА ПЕДАГОГИК ВА ИННОВАЦИОН ТЕХНОЛОГИЯЛАРНИ ҚЎЛЛАШ ВА УЛАРНИНГ ЎЗИГА ХОС ТОМОНЛАРИ

Турсунов Абдумомин

Чирчиқ давлат педагогика университети жисмоний маданият кафедраси ўқувчиси

Abdurasulov Jahongirmirzo

СННТ yo'nalishi talabasi

Ozodqulov Olimjon Bahodir o'g'li

СННТ yo'nalishi talabasi

<https://doi.org/10.5281/zenodo.6751859>

Аннотация. Мазкур мақолада бўлажак офицер - ЧҚБТ раҳбари замон талаблари асосида чақириққача бўлган ёшларни ҳарбий тайёргарлиги борасидаги билимларини оширишнинг назарий ва амалий йўналишларининг ҳар хил методлари бўйича кўрсатма ва таклифлар келтирилган.

Калит сўзлар: технология, педагогик, талаба, таълим, ёшлар, чқбт фани, қарорлар.

ПРИМЕНЕНИЕ ПЕДАГОГИЧЕСКИХ И ИННОВАЦИОННЫХ ТЕХНОЛОГИЙ В ДОСЛУЖЕБНОЙ НАЧАЛЬНОЙ ПОДГОТОВКЕ И ИХ ОСОБЕННОСТИ

Аннотация. В данной статье даны указания и рекомендации по различным методам теоретического и практического направления совершенствования знаний допризывной молодежи по военной подготовке в соответствии с современными требованиями будущего офицера-руководителя ДНП.

Ключевые слова: технология, педагогика, студент, образование, молодежь, наука, решения.

THE USE OF PEDAGOGICAL AND INNOVATIVE TECHNOLOGIES IN PRE-SERVICE INITIAL TRAINING AND THEIR FEATURES

Abstract. This article contains instructions and recommendations on various methods of theoretical and practical directions of increasing the knowledge of young conscripts on military training in accordance with modern requirements of the future officer-leader of PIT.

Key words: technology, pedagogy, student, education, youth, science, solutions.

КИРИШ

Ҳозирги кунда технологиялаштиришнинг янгидан-янги усуллари, илмий – техник тараққиёт ишлаб чиқариш соҳаси билангина чекланиб қолмай, балки таълим соҳаларига ҳам кириб келди.

ТАДҚИҚОТ МАТЕРИАЛЛАРИ ВА МЕТОДОЛОГИЯСИ

Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг Қарори 1997-йил 31-декабр 586-сон. Ўзбекистон Болалар спортини ривожлантириш жамғармасини тузиш тўғрисида, Ўзбекистон Республикаси Президентининг Фармони, 2002-йил 24 октябр, ПФ-3154-сон. Ўзбекистон Болалар спортини ривожлантириш жамғармасини ташкил этиш тўғрисида, Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг қарори, 2002-йил 31 октябр, 374-сон. Болалар спортини тарғиб қилиш ва болалар учун спорт товарлари ишлаб чиқариш

турларини кенгайтириш бўйича қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида, Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2003-йил 18-июл, 318-сонли қарорлари ёш қатламнинг ривожланиши ва спортга янада қизиқишининг ортиб боришига муайян даражада хизмат қилиб келмоқда.

ТАДҚИҚОТ НАТИЖАЛАРИ

Бугунги кунда таълим соҳасида ҳам инфорацион ва бошқа технологиялар тўғрисидаги фикр юритилибгина қолмай амалий ишлар ҳам қилинмоқда.

Технология дейилганда ашёларни қайта ишлаш услублари ва ишлаб чиқариш жараёни ҳамда уларнинг илмий тавсифларининг мажмуи тушунилади.

Луғатда технологияга шундай изоҳ берилади:

1) ишлаб чиқариш жараёнида ашёлар, материаллар, ярим тайёр ашёларни қайта ишлаш, тайёрлаш ҳолати, хусусияти, шаклининг ўзгариш методлари йиғиндиси;

2) ашёлар материаллар ва ярим хом ашёларга мувофиқ ишлаб чиқариш қуроллари орқали таъсир ўтказиш усуллари тўғрисидаги фан.

«Қомусий луғат»да мазкур тушунчага батафсилроқ изоҳ берилади. «Фан сифатида технологиянинг вазифаси ҳар томонлама самарали ва тежамли ишлаб чиқариш жараёнларини аниқлаш ва амалиётда ундан фойдаланиш мақсадида физика, кимё, механика ва бошқа қонуниятларни бажариш».

Педагогик технология педагогнинг талабаларга тасир қилишни ташкил этиш бўйича касбий аҳамиятга молик малакалар тизимини аниқлаб беради, педагогик фаолиятнинг технологиклигини аниқлаш усуллари таклиф этади. ҳозирги давр таълим технологиялари муаммоси шундаки, педагогик инновация тажрибалари уларни бир тизимга тушириш ва аниқлаштиришни талаб қилади. Олий мактаб олдида педагогик технологияларнинг илмий асослари, уларнинг таснифи, моҳиятини очиб бериш ва ўқув жараёнининг технологиклиги муаммоларини таъминлаш масаласи турибди.

Педагогикага оид адабиётлар таҳлили шуни кўрсатдики, ҳозирги даврда педагогик технология тушунчаси таълим амалиёти ва назарияси илмидан мустақкам ўрин эгаллайди. Педагогик технология тушунчасининг шаклланиши ва ривожланиши тарихида турли қарашлар мавжуд бўлган: у техник воситалар ҳақидаги таълимот ҳамда ўқитиш жараёнини лойиҳалаштирилган ҳолда изчил ва мунтазам ташкил этиш, деб талқин қилинган.

Ҳозир педагогик технологияларнинг бир қанча таърифлари мавжуд. Айрим муаллифлар ўқитиш технологияларига фан ва санъат оралиғидаги фан, деб қарайдилар, бошқалари уни лойиҳалаш билан боғлайдилар.

МУҲОКАМА

Шундай қилиб, бир ёндашувда ўқитиш технологиялари ўқитишнинг барча воситаларини қамраб олган қандайдир жиҳозлаш жараёни сифатида ҳам белгиланади.

Унда технология ўқув жараёнини техникалаштиришни тақозо қилади. Бошқа ёндашувда технология таълим амалиётини янги ёки замонавийлаштирилган билимлар билан таъминлашнинг усули сифатида қарашга имконият беради. Бунда технология таълимнинг илмий тамойиллари ва амалиётини тадбиқ этиш сифатида қаралади.

Ёшларни чақирувга қадар бошланғич тайёргарлик фани бўйича педагогик ва инновацион технологияларни қўллашда уларнинг ўзига хос томонлари ҳисобга олиниши муҳим шартлардан бири ҳисобланади.

Ёшларни чақирувга қадар бошланғич тайёргарлик фани бўйича машғулотларни ташкил этиш ва олиб бориш бошқа фанлар билан деярли бир хил бўлсада, ўзига хос томонлари ҳам борлигини унутмаслик керак. Машғулотларнинг шакллари турлитуманлиги (назарий, амалий, кўргазмали, тактик, саф, назорат) уларнинг Ўзбекистон Республикаси Қуролли Кучлари Умумҳарбий низомлари талаблари асосида олиб борилиши, отиш тайёргарликлари бўйича амалий машғулотлари, ўқув-моддий базалар билан чамбарчарс боғлиқлигидадир.

Бу Ёшларни чақирувга қадар бошланғич тайёргарлик машғулотларида янги педагогик инновацион технологияларни қўллаш кутилганидек яхши самара бермайди дегани, эмас. Шу кунгача Ёшларни чақирувга қадар бошланғич тайёргарлик машғулотларини ташкил қилиш ва уларни ўтказиш бўйича етарлича тажриба тўпланган.

Мисол тариқасида Ёшларни чақирувга қадар бошланғич тайёргарлик ўқув дастурининг отиш тайёргарлиги бўлимидаги «Калашников автомати, стволости гранатомёти, парчаланувчи қўл гранаталарининг асосий ашёвий қисмлари» мавзуси бўйича ўтказилган машғулот жараёнида «Блиц ўйин», «Тармоқлар» (Кластер), «Бумеранг», «Айланма», «Синетик» технологиялари қўлланилганлигини келтириш мумкин. Қўлланилган технологиялар ўқувчиларнинг фаоллигини оширишда ва мустақил иш бажаришларида фикр юритиш қобилиятларини ривожлантириштиришга хизмат қилмоқда.

ХУЛОСА

Бу борада таъкидлаш жоизки, ҳар бир педагог-офицернинг тавсия этилган технологияларнинг самара берадиганини танлай олиши ўқувчилар фаоллигини оширишда ўқув фаолияти шакллари қўллашдаги педагогик маҳорати ва ижодий фаолиятига кўп нарса боғлиқ.

Машғулот раҳбари педагогик инновацион технологияларини жорий қилишда ўқув-тарбиявий мақсадларнинг хусусиятлари, ўқув материалининг мазмуни, ўқувчиларнинг тайёргарлик даражаси ва ўқув – моддий базанинг аҳолидан келиб чиқиб, иш тутади.

Бундан ташқари машғулот раҳбари ўз фаолиятига танқидий қараши, самарасиз бўлиб қолган эски услублардан воз кечиш, таълим беришнинг илғор янги услубларини ишлатиши муҳим аҳамият касб этади.

Фойдаланилган адабиётлар

1. Азизхўжаева Н.Н. Педагогик технология ва педагогик маҳорат. – Т.: ТДПУ, 2003.
2. Насриддинов Ч. Ҳарбий психология ва педагогика: Ўқув-услубий қўлланма. -Т : Зарқалам, 2006-й.
3. Сотиб-Олдиев А., Каримжонов А. Ҳарбий педагогика: Ўқув-қўианма. - Т : Шарқ, - 2005-й.
4. Ибрагимов А.И., Султонов Х.Х “Ватан туйғуси” -Т.,1996-й.
5. “Ватан ҳимояси-муқаддас бурч- Т: ҲАРБИЙ нашриёт, - 2000-й.